

Zbyněk Matějů (*1958, Rychnov nad Kněžnou)

Během své skladatelské kariéry získal různá ocenění doma i v zahraničí – vítězství v mezinárodní soutěži „Donauballett 1994“ v Amsterdamu, které se následně odrazilo v zakázce na kompozici baletu pro Holland Dance Festival (dílo mělo premiéru v říjnu 1995 v proslulém Nederlands Dans Theater), Voya Toncitch Prize v Paříži, na konci roku 1999 cenu České hudební rady UNESCO za dosavadní práci na poli hudebního divadla. Ocenění spolupráce na poli filmu odráží např. cena Intervize (Ruce), ceny Elza (filmy Operace Silver A a Brainstorm), ocenění scénické hudby např. Prix Bohemia Radio v roce 1994 (za hudbu k rozhlasovým minikomediím A. Camiho), balet Čarodějův učeň získal rok po premiéře Cenu kritiků jako nejlepší baletní dílo za poslední tři roky na českých jevištích (ceny za hudbu, choreografii a scénografii).

Kompozici studoval na pražské konzervatoři u Jindřicha Felda a na AMU u Jiřího Pauera (absolvoval v roce 1985). Kompoziční vzdělání si doplnil soukromými hodinami u Petra Ebena, Svatopluka Havelky a zahraničním kurzem u Z. Rudzinského. Po úspěšném zakončení tříleté interní aspirantury na katedře hudební teorie a dějin hudby (AMU) začal od roku 1991 pedagogicky působit na pražské konzervatoři. V roce 1993 obdržel zakázku na kompozici pro francouzský Ensemble Fractal a pozvánku k francouzské premiéře následovalo i pozvání k přednáškám na konzervatořích v Tours a Chinon a na universitě v Tours. Po francouzské objednávce následovaly další: Holland Dance Festival v Den Haagu, Markgräfliches Opernhaus Bayreuth, Duo Moderno Basso, New York, Los Angeles Chamber Ballet atd. V současnosti vyučuje kompozici na brněnské JAMU. Kvůli komponování opustil exponovaná pevná místa (ředitel ZUŠ Lounských v Praze 4 /1998–2000/, ředitel Filharmonie Brno /2011–2012/).

Záběr tvorby Zbyňka Matějů je velmi široký a zahrnuje skladby komorní – namátkou: *Kejklíč* (viola a harfa), *Smorfia* (klarinet a klavír), *Receptář barevného dřevorytu* (harfa), *Saxomania* (altsax.), *Stéla zapovězení* (cl., arpa), *Alleluja* (sopr., harfa, tibet. mísy a varhany), *Obestírání* (fl., harfa a synth.), *Příslovní* (sopr., harfa, smyčcové kvarteto) – i skladby orchestrální: *Imagine that* – na objednávku z Rakouska, na objednávky z USA – *Still Life* (cello + kom. orch., 2015), *Joshua Tree Symphony* (2017), *Three Stones Concerto* (2019), *Zion Symphony* (2018–2019). Na objednávku Symfonického orchestru Českého rozhlasu vznikl violový koncert *Virus*, pro Archeologické muzeum pak rozsáhlá symfonická freska *Gap to Heavens (Má pravlast)*. Zatím poslední velkou skladbou je *Uvězněné requiem* pro soprán, orchestr a zvukové drony z útržků Verdiho Requiem a úprava předehry (*Sinfonia*) k opeře Ezio od A. Hasseho pro Symfonický orchestr Bavorského rozhlasu v Mnichově.

Velký význam hrají v jeho tvorbě scénická díla: *Anička Skřítek a Slaměný Hubert* (komorní celovečerní opera pro děti – podle V. Nezvala), *Komboloi* (balet – objednávka Pražského komorního baletu), *Secret Life* (Holland Dance Festival), *Ezio* (přepřelování původní opery J. A. Hasseho pro operní festival v Bayreuthu k 250. výročí otevření Markgräfliches Opernhaus), *Čaroděj ze země Oz* (ND v Brně), opera *Bylo nás pět, zdálo se mi* na libreto Arnošta Goldflama – pro Státní operu v Praze, balet „*Golem*“ (PKB), komorní opera *Watch Your Pantry*. Na objednávku Národního divadla v Praze vznikla opera *Velký Gatsby* a balety IBBUR – *Pražské mystérium*, *Čarodějův učeň*, *Malá mořská víla*, pro Plzeň pak balet *Zahrada (Trnka)*, pro balet v Los Angeles „*Still Life*“, „*Joshua Tree Symphony*“, *Zion Symphony* a klavírní koncert *Three Stones Concerto*, který je součástí společného večera s Philipem Glassem pod názvem *Seeds of Rain*. **Filmovou hudbu** (od celovečerních projektů po seriály animovaných večerníčků) tvoří pro díla známých tvůrců: A. Borna, K. Smyczka, B. Slámy, J. Stracha, P. Kubanta, P. Jandourka, M. Zvěřiny, I. Renče, J. Gála ad.

•••

„Skladba Zbyňka Matějů splňuje účel, pro který byla vytvořena. Interpret zde dostane příležitost ukázat svou virtuozitu v technicky náročných pasážích a zároveň projevit smysl pro vedení hudebních frází. Autor skladby nezařazuje do svého díla náročnější interpretační techniky flétnové hry, jako jsou multifoniky, jet whistle, mikrointerval, Key Slaps apod. Díky tomu skladba nevyznívá jako exhibiční přehlídka toho, co je možné na flétnu vytvořit, ale jako konzistentní umělecké dílo, které zaujme místo ve flétnové literatuře.“

Mgr. Mario Mesany

ISSN 979-0-9004031-4-8

9 790900 403148

